

Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en Bondgenoten binnen de opschaling crisisbeheersing (N)SGBO

De beschrijving
van een
eenduidige
borging

10.2.e

Definitief

7

Versie datum 3 maart 2021

Documentinformatie

Versiegeschiedenis

Versie	Versie datum	Samenvatting van de aanpassing	Gemarkeerde wijzigingen
0-5	Tot dec. 2020	Betreft interne werksessies die ter beeldvorming zijn gedeeld binnen netwerken van crisisbeheersing en Divers Vakmanscha	
6	11-01-'21	Op basis van de raadpleging is de definitieve positionering van het NDV als taak(commandant) binnen de knop (N)HHN of (N) HOHA of als toegevoegd lid van de staf van de AC / NC bepaald en ook op die wijze in de tekst opgenomen.	
7	05-02-'21	Naar aanleiding van het Hoofden CCB overleg is extra paragraaf opgenomen ten aanzien van de bedrijfsvoering.	

Distributie

Versie	Verzend datum	Naam	Afdeling / Functie
6	11-01-'21	Werkgroepleden: 10.2.e 10.2.e 10.2.e , 10.2.e 10.2.e en 10.2.e	
6	15-01-'21	Hoofden CCB	
7	05-02-'21	Werkgroepleden: 10.2.e 10.2.e 10.2.e , 10.2.e 10.2.e en 10.2.e En richting PAG CCB op 3 maart 2021 ter advisering En richting Bila portefeuillehouder Frank Paauw ter vaststelling. Vervolgens vastgesteld.	

Review commentaar

Versie	Wanneer	Wie	Functie

© Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Politie.

Inhoud

Documentinformatie	2
1. Inleiding	4
2. Het Netwerk Divers Vakmanschap (NDV).....	4
3. Bondgenoten	5
4. Grootschalig of bijzonder optreden, SGBO en NSGBO.....	5
5. Gewenste ontwikkeling	6
6. Aandachtspunten en concrete acties	7

1. Inleiding

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de kwaliteiten van het Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en de verbinding met het externe netwerk van Bondgenoten optimaal worden gebruikt binnen de crisisbeheersing, binnen het stelsel van SGBO en NSGBO?

Deze vraag stond centraal in een overleg tussen de landelijk coördinator van het Netwerk Divers Vakmanschap Bondgenoten, de vertegenwoordiger van landelijke portefeuillehouder CCB, de voorzitter van de landelijke expertgroep kwaliteitsgroepen en een Hoofd Handhaven Netwerken van de Nationale Staf Grootchalig en Bijzonder optreden op woensdag 30 september 2020 te Driebergen.

De ambitie is door leden van dit overleg in vervolgbijeenkomsten en –overleggen nader verkend en uitgewerkt. De bedoeling die centraal staat is om het vakmanschap beter in verbinding te brengen met de crisisorganisatie, zonder aanpassingen te doen in de bedrijfsvoering. Hierbij is een parallel getrokken met motorrijders en bikers welke ook vanuit vakmanschap een belangrijke bijdrage leveren bij grootschalig en/of bijzondere politieoptredens. Hierdoor zijn er nadrukkelijk geen uitspraken gedaan ten aanzien van beheersmatige componenten.

In deze notitie gaan we in op deze ambitie en de uiteindelijke keuzes die gemaakt zijn in de positionering. Allereerst beschrijven we het NDV en de methodiek van Bondgenoten, waarna we stilstaan bij de organisatie van SGBO en NSGBO, om vervolgens de plaats in de structuur van de crisisbeheersing te duiden. We sluiten af met een globaal inzicht in de vervolgacties die nodig zijn om op basis van deze inzichten tot een stevige inbedding te komen.

In de regeling SGBO wordt ook een duiding gegeven aan de inrichting van zogenaamde teams districtelijke aanpak (TDA). In deze notitie wordt de relatie NDV en TDA niet verder uitgewerkt.

2. Het Netwerk Divers Vakmanschap (NDV)

Een intern politienetwerk, een gedachtengoed, kennis, ervaring en een belangrijk instrument in de beïnvloeding van het goede politiewerk.

Het netwerk divers vakmanschap (NDV) bestaat uit ongeveer 500 politiemensen die kennis dragen van de diversiteit en variëteit in de samenleving. Het zijn kundige politiemensen, ervaren en geschoold in diversiteitsvraagstukken. Deze politiemensen werken in alle eenheden, binnen alle onderdelen en bezetten allerlei soorten functies. Binnen het netwerk bestaat een grote mate van diversiteit in kennis, ervaring en contacten. Contacten die van nut zijn om goed politiewerk te leveren, iedere dag in het reguliere werk, maar ook tijdens lokale en nationale maatschappelijke problemen en vraagstukken die opschaling of centrale coördinatie vragen. Het netwerk is landelijk dekkend, 24 uur per dag bereikbaar en beschikbaar. Het netwerk kent een eigen structuur, zowel in organiseren (lokale aanspreekpunten, districtelijke, regionale en landelijke coördinatoren), als in communicatie. De interne lijnen zijn kort en er is sprake van een proactieve niet hiërarchische houding. Men werkt probleemgericht vanuit verbinding. Leden van het netwerk zijn maatschappelijk betrokken en willen bijdragen aan het voorkomen en oplossen van maatschappelijke of criminaliteitsproblemen waarvoor de politie gesteld wordt.

Leden van het netwerk dragen bij aan onder meer de opsporing, intelligence en het Gebiedsgebonden politiewerk. Zij ondersteunen operationele processen en adviseren gevraagd en ongevraagd. In de advisering staat het probleem centraal. Veel van de leden hebben ook een relatie met Bondgenoten (zie hoofdstuk 3).

In de fase waar *geen* sprake is van opschaling tot SGBO en / of NSGBO zoeken leden van het netwerk contact met wijkagenten, operationeel coördinatoren binnen de opsporing, basisteams, evenementen, etc. Zij werken zowel vraag gestuurd als aanbodgericht. Leden worden door probleemhouders actief benaderd of leden van het netwerk bieden proactief hun kennis, vaardigheden en achterliggend netwerk aan. Men maakt hierover met zaaks- of organisatorische coördinatoren werkafspraken. Informatie wordt vastgelegd in basissystemen en actief gedeeld met de intelligence onderdelen binnen de politieorganisatie (bijv. TOOI).

Leden van het netwerk zijn opgeleid in adviesvaardigheden en beschikken ook over eigen professionele ondersteuning.

3. Bondgenoten

Bondgenoten is een methode waarmee, vanuit de basisteams van de politie, externe netwerken worden opgebouwd, relaties worden onderhouden en samenwerking versterkt wordt in tijden van relatieve rust en onrust.

Binnen Bondgenoten wordt gezocht naar sleutelfiguren. Dit zijn mensen die positieve invloed (kunnen) hebben op de veiligheid en maatschappelijke onrust in het gebied gezien hun achterban, functie, rol, capaciteiten etc. Bondgenoten zijn sleutelfiguren+ die, net als de overheid, het hogere doel van maatschappelijke veiligheid voor ogen hebben. Denk aan een actieve buurtbewoner die de veiligheid in de buurt voor ogen heeft, een maatschappelijk actieve ondernemer, een schooldirecteur die zijn/haar nek uitsteekt of een vertegenwoordiger van een bepaalde gemeenschap.

Het is de ambitie en doelstelling van de politie om binnen elk basisteam externe netwerken van Bondgenoten op te zetten en te onderhouden. Leden van het netwerk divers vakmanschap, alsmede wijkagenten en teamchefs spelen hierin een belangrijke (organiserende) rol.

Langs de weg van het netwerk divers vakmanschap kan tijdens crisis / opschaling verbinding worden gelegd met het extern netwerk van Bondgenoten, afhankelijk van de aard van de crisis en de doelstelling van gezag en politie (zie hoofdstuk 2).

4. Grootschalig of bijzonder optreden, SGBO en NSGBO

Als er sprake is van (buiten)gewone omstandigheden, waarbij reguliere bevoegdheden en/of reguliere coördinatie niet toereikend zijn voor het wegnemen van de dreiging of het beschermen van vitale belangen in de samenleving, kan binnen de functies van de veiligheidsmatrix gekozen worden voor een bijzondere vorm van commandovoering of coördinatie ter uitvoering van de taakstelling van de politie; dit wordt grootschalig of bijzonder optreden (GBO) genoemd.

De regionale eenheden en de Landelijke Eenheid beschikken ieder over minstens een GBO-staf (SGBO). Deze draagt ten behoeve van het bevoegd gezag, zorg voor de coördinatie van grootschalig politieoptreden (art. 27 Besluit beheer politie).

De algemeen commandant (AC) richt de SGBO in conform het knoppenmodel: de AC bepaalt in welke mate de taakorganisatie op functioneel niveau uitgerold dient te worden door de benodigde hoofden en hun ondersteuning te activeren en stelt daarmee zijn SGBO samen.

Conform de landelijke regeling SGBO Politie Nederland (2019) bestaat de kernstaf van een SGBO uit een AC en hoofden van taakorganisaties. Alle politietaken vallen onder de kernknoppen in dit taakorganisatiemodel. Soms is er zoveel druk op een knop en wordt zodanige expertise verlangd, dat taken worden ingevuld door facultatieve knoppen/ adviseurs.

De AC kan worden ondersteund door Staf en de daaraan gekoppelde functionarissen, zoals

Informatiemanager politiezorg (IM-p), Adviseurs bestuursondersteuning, Expertise Adviseur TCB, Overige adviseurs (juridische, functionele en geografische expertise), Ambtelijke ondersteuning Ambtelijk secretaris / logger.

Conform het visiedocument NSGBO (2016) ligt algehele leiding bij een NSGBO in handen van een Nationaal Commandant (NC). De NC bepaalt afhankelijk van het soort incident welke knoppen worden ingezet.

De kernbezetting van een NSGBO bestaat uit de knophoofden:

- Informatie
- Ondersteuning
- Bestuur ondersteuning
- Communicatie.

De NC kan aanvullend beschikken over knophoofden op de processen:

- Interventie
- Opsporing
- Ordehandhaving (inclusief Handhaven Netwerken)
- Mobiliteit
- Bewaken en Beveiligen

Gelet op het takenpakket en de verantwoordelijkheid van een NSGBO worden de verbinding naar de (staf) korpsleiding, (interne) communicatie, informatievoorziening, en schaarste verdeling gezien als kernprocessen van een NSGBO.

Deze kernbezetting is daarom anders dan de (meer primaire c.q. operationele) kernprocessen van een SGBO. Naar verwachting zal een NC overigens bij een crisis van nationale impact (vrijwel) alle knoppen moeten inzetten om zorg te kunnen dragen voor eenheid en samenhang in politieoptreden. Ook kan de NC zo nodig voor de uitvoering van zijn taak beschikken over andere adviseurs of experts.

5. Gewenste ontwikkeling

Zowel het NDV als de portefeuillehouder crisisbeheersing willen kennis en vaardigheden van het interne netwerk en externe netwerk van Bondgenoten actiever benutten binnen de opschaling (TDA, SGBO en NSGBO).

Het kenmerkende verschil tussen een lokale aanpak en een opgeschaalde aanpak in (N)SGBO is de heldere en vooraf vastgelegde structuur en de duidelijke rolverdeling in de aanpak.

Zowel in een opgeschaalde als niet opgeschaalde aanpak staat het probleem centraal en willen politie en bevoegd gezag een bepaald doel bereiken.

Er bestaat diversiteit in problemen, buitengewone omstandigheden en dus in politieke vraagstukken. De aanpak van een voetbalwedstrijd is anders dan die van een terroristische aanslag. De aanpak van een meerdaags evenement verschilt van die van een reeks boerenprotesten. De aanpak van een ramp, crisis of ernstig incident verschillen.

Hoewel de inhoudelijke werkprocessen in verantwoordelijkheid en in vakkundigheid gelijk zijn, is de onderlinge verhouding tussen deze processen verschillend (leidend, ondersteunend, etc.).

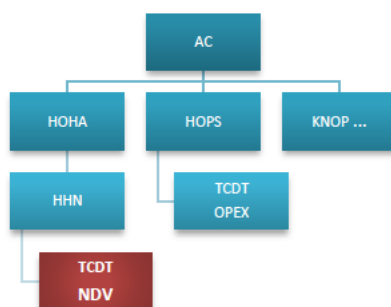
Dat werpt ook direct de vraag op waar, met een grote mate van diversiteit in problemen en doelen, het netwerk divers vakmanschap in een opgeschaalde situatie haar verbinding of plaats moet vinden.

Vanwege de heldere en eenduidigheid positionering in de opschaling wordt het NDV ((taak)commandant) gepositioneerd binnen de knop Handhaven netwerken of de knop Ordehandhaving, als de knop Handhaven netwerken niet is geactiveerd.

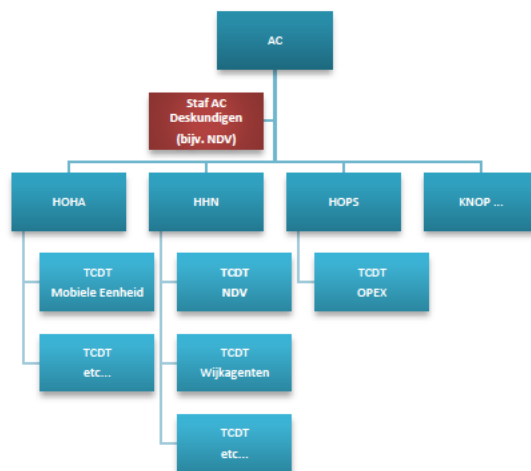
Het NDV wordt hierbij instrumenteel ingezet om de kennis van diversiteitsvraagstukken binnen de staf te bevorderen en kan in de verbinding tot doelgroepen in de samenleving gebruikt worden om actief te beïnvloeden zodat de doelstelling van de (N)SGBO wordt bereikt.

Heeft een NC / AC binnen zijn / haar staf in algemene zin deskundigheid op diversiteitsvraagstukken nodig dan kan zij / hij conform de landelijke SGBO en NSGBO regelingen ook overwegen een lid van het NDV toe te voegen aan zijn staf als deskundige met een adviserende rol, zonder proces- of taakverantwoordelijkheid.

Afbeelding 1: Het NDV onder de knop Handhaven netwerken in (N)SGBO

Afbeelding 2: Het NDV als deskundigheid aan tafel bij de NC / AC

Het NDV is een deskundigheid toegevoegd aan de staf van de AC, gepositioneerd op basis van de opdracht en doelstelling van de (N)SGBO.

In alle varianten is het belangrijk dat de taakcommandant NDV zich kan richten op zijn / haar kerntaak, de verbinding met netwerken en het toevoegen van kennis en niet wordt belast met andere taken / opdrachten.

6. Aandachtspunten en concrete acties

Nu de doelstelling en positie van het NDV en het daarachter liggende netwerk van Bondgenoten beschreven is, besteden we aandacht aan de acties die nodig zijn om deze positie binnen de organisatie van crisisbeheersing te versterken.

Doelstelling daarbij is dat de bekendheid van dit kennisnetwerk vergroot wordt, zodat bij toekomstige opschaling en in relevante casussen snel en gericht verbinding kan worden gelegd. Hierdoor wordt kennis van het netwerk optimaal en snel ingezet om de doelstelling van het politieoptreden te versterken.

De acties zullen zich richten op het versterken van de algemene bekendheid van het NDV. Aandachtpunten zijn verder snelle opschaling, alarmeren, alerteren en rolduidelijkheid binnen het NDV en de crisisbeheersing. Ook de vindplaatsen van alarmeringsnummers verdienen bekendheid en borging.

Deze notitie heeft niet tot doel alle acties en hun eigenaren te beschrijven.

Hierna volgt slechts lijst van mogelijke acties.

Deze kunnen de komende maanden verder worden uitgewerkt.

Gedacht kan worden aan:

- Het onder de aandacht brengen van het NDV bij de Politieacademie in het bijzonder bij docenten en de opleidingen in het kader van crisisbeheersing, door de portefeuillehouder crisisbeheersing;
- Gerichte communicatie naar alle knophoofden binnen SGBO / NSGBO, door de teams CCB;
- Gerichte communicatie binnen de structuur en portefeuille CCB, door de portefeuillehouders CCB;
- Algemene berichtgeving op Intranet (good practices), door de landelijk coördinator NDV / Bondgenoten en portefeuillehouder CCB;
- Het aanwijzen van zogenaamde taakcommandanten binnen het NDV;
- Het instrueren van taakcommandanten NDV over de werking van de crisisorganisatie;
- Het gericht aanleveren van bereikbaarheidsgegevens van het NDV aan het beheer (N)SGBO ter verspreiding binnen alle staven, door de landelijk coördinator NDV / Bondgenoten;
- Integreren van de inzet van het NDV in oefeningen (bijv. LVT);
- Gerichte evaluaties van (N)SGBO inzet op de werking van het gebruik van netwerken en in het bijzonder het NDV, door de evaluatoren SGBO / NSGBO.

Deze acties zijn eenvoudig en nagenoeg zonder extra kosten te realiseren. Zij vragen inzet van alle partijen, in het bijzonder het NDV zelf. Leden van de portefeuille crisisbeheersing kunnen een aanjagersrol vervullen en een bijdrage leveren aan de agendering van het onderwerp en de acties binnen de bestaande overlegstructuren.

Ondanks de huidige omstandigheid van de coronacrisis is het realistisch om de acties voor mei 2021 uitgevoerd te hebben.

Driebergen, 11 januari 2020